

DA

DA

DA

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 4.7.2008
KOM(2008) 427 endelig

BERETNING FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET

om den første evaluering af Europass-initiativet

INDHOLDSFORTEGNELSE

SAMMENFATNING	3
1. Indledning	4
2. Baggrund for den eksterne evaluering	4
3. Den eksterne evaluering	5
3.1. Evalueringsbetingelser	5
3.2. Metode.....	5
3.3. Evalueringsresultater.....	5
3.3.1. Relevans, sammenhæng og konsistens	5
3.3.2. Gennemslagskraft.....	6
3.3.3. Effektivitet.....	7
4. Sammendrag af den eksterne evalueringens vigtigste anbefalinger	8
5. Kommissionens konklusioner om opfølgingsforanstaltninger.....	8
5.1. Stærke og svage punkter	8
5.2. Opfølgingsforanstaltninger	10

BERETNING FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET

om den første evaluering af Europass-initiativet

SAMMENFATNING

Denne beretning er baseret på en ekstern evaluering. Beretningen indeholder evalueringseksperternes vigtigste konklusioner og anbefalinger samt Kommissionens konklusioner og påtænkte opfølgingsforanstaltninger.

Evalueringen konkluderer, at Europass-initiativet når sin målsætning om at være et mobilitetsredskab for borgerne og er relevant for deres behov, da det bidrager til at gøre det lettere for dem at gøre rede for deres kvalifikationer og kompetencer og lettere for dem at opnå godkendelse af disse i læringssammenhænge og på arbejdsmarkedet. Gennemførelsen af Europass giver valuta for pengene. De omkostningseffektive værktøjer til gennemførelsen – netværket af nationale Europass-centre (NEC) og internetportalen, som forvaltes af Cedefop¹ – værdsættes af de interesserede parter og tilfredsstillende i høj grad brugere, hvilket udtrykkeligt bekræftes i en særlig undersøgelse.

Dette bekræftes af det stigende antal besøgende på Europass-portalen (gennemsnitligt 12 000 besøg dagligt i 2007) og aktive brugere af portalens tjenester, da der i september 2007 var blevet oprettet 2 millioner *Europass-cv'er* på internettet. Evalueringen påpeger dog, at de lavtuddannede kun udgør en lille del af de mange brugere. Nogle af Europass-værktøjerne har desuden været mindre vellykkede. Brugen af *Europass-mobilitetsbeviset* er stigende men dog stadig under potentialet, mens *Europass-tillægget til eksamensbeviser* og *Europass-tillægget til erhvervsuddannelsesbeviser* ikke er tilfredsstillende integreret i den overordnede ramme.

Den store tilfredshed blandt brugerne, den stigende efterspørgsel og de kortlagte mangler giver tilsammen et godt grundlag for at finde nye måder til en bedre udnyttelse af Europass-initiativets potentiale. Evalueringen indeholder særlige anbefalinger til at styrke initiativets overordnede logik, fokusere mere på beskæftigelsesmæssig mobilitet, bygge videre på det vellykkede cv-værktøj, få flere brugere, styrke gennemslagskraften og forbedre forvaltningsinformationssystemet.

På baggrund af evalueringens resultater konkluderer Kommissionen, at den stærke og vellykkede side af Europass, især skabelonen til Europass-cv-modellen og vejledningen hertil, er knyttet til en effektiv brug af en strategi baseret på læringsresultater. De kortlagte mangler vedrører de Europass-værktøjer, der i mindre grad er baserede på læringsresultater.

For at følge op på evalueringen og gøre Europass endnu mere velegnet til at befordre borgernes mobilitet, har Kommissionen derfor til hensigt at styrke denne dimension, som mere specifikt er knyttet til gennemførelsen af den europæiske referenceramme for kvalifikationer (EQF)². Kommissionen vil udvide Europass-cv'et og gøre det til et mere

¹ <http://europass.cedefop.europa.eu>.

² Europa-Parlamentets og Rådets henstilling af 23. april 2008 om etablering af den europæiske referenceramme for kvalifikationer for livslang læring, EUT C 111 af 6.5.2008, s. 1.

komplet instrument, som støttes af nye værktøjer til selvevaluering af færdigheder, der er opnået gennem alle former for læring. Dette vil ske med støtte fra Cedefop og de nationale Europass-centre og i samarbejde med vejlednings-, beskæftigelses- og ungdomstjenester. Med et sådant samarbejde vil de unges og de lavtuddannedes behov i øvrigt bedre kunne imødekommes. Desuden vil Europass-mobilitetsbeviset inden udgangen af 2010 automatisk blive udstedt til alle borgere, der har gennemført mobilitetsaktioner under programmet for livslang læring, sådan som det er tilfældet med ungdomspasset under Aktive Unge-programmet, og det vil desuden blive fremmet gennem andre aktioner. Endelig vil Kommissionen i samarbejde med alle relevante parter sikre bedre koordinering af forvaltningen af Europass-tillægget til eksamensbeviser og Europass-tillægget til erhvervsuddannelsesbeviser og undersøge, hvordan de kan udvikles og bedre integrere indehavernes læringsresultater. Alle de elementer vil også blive forelagt eksperterne i High Level Forum on Mobility, således at de kan integrere evalueringresultaterne ved udarbejdelsen af forummets endelige rapport.

1. INDLEDNING

Denne beretning forelægges i henhold til artikel 15 i Europa-Parlamentets og Rådets beslutning nr. 2241/2004/EF af 15. december 2004³ (i det følgende "beslutningen") om Europass.

Den indeholder de vigtigste konklusioner og anbefalinger fra den første eksterne evaluering af Europass og Kommissionens konklusioner om opfølgning. Den eksterne evaluering findes på engelsk med et sammendrag på fransk og tysk på følgende adresse: http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/evalreports/index_en.htm.

2. BAGGRUND FOR DEN EKSTERNE EVALUERING

Europass blev oprettet som en samlemappe med dokumenter, som skal gøre det lettere for Europas borgere at gøre rede for deres kvalifikationer og kompetencer i hele Europa og dermed fremme mobiliteten. I Europass indgår fem dokumenter, som er udviklet på europæisk plan og beskriver borgernes kvalifikationer og kompetencer i et livslangt læringsforløb. Borgerne udfylder selv to af dokumenterne ved hjælp af et lettilgængeligt internetbaseret værktøj på Europass-portalen, nemlig *Europass-cv'et*, hvor borgerne præsenterer sig selv ved hjælp af en formular, hvoraf deres kvalifikationer og kompetencer fremgår, og *Europass-sprogpasset*, hvor borgerne selv vurderer deres sprogfærdigheder efter en model, der er udviklet af Europarådet. De tre andre dokumenter udstedes til borgerne, når de har erhvervet særlig læringserfaring, nemlig *Europass-mobilitetsbeviset*, som beskriver de færdigheder, der erhverves gennem mobilitetsophold, *Europass-tillægget til erhvervsuddannelsesbeviser*, som beskriver indehaverens kompetencer og kvalifikationer, og *Europass-tillægget til eksamensbeviser* (som er udviklet i samarbejde med Europarådet og Unesco), som ledsager eksamensbeviser fra videregående uddannelser med oplysninger om indehaverens uddannelse. To af dokumenterne er baseret på selvevaluering, og tre udstedes af de kompetente organisationer. De fokuserer dog alle på kompetencer og læringsresultater. Europass-rammen kan stadig udvikles. I beslutningen findes de kriterier, der skal opfyldes af

³ Europa-Parlamentets og Rådets beslutning nr. 2241/2004/EF af 15. december 2004 om en samlet fællesskabsramme for større gennemsigtighed i kvalifikationer og kompetencer (Europass), EUT L 390 af 31.12.2004, s. 6.

eventuelle nye dokumenter samt den formelle procedure for integration af dokumenter. Deltagerlandene omfatter EU's medlemsstater, Island, Liechtenstein og Norge.

Europass-initiativet gennemføres via et netværk af nationale Europass-centre, som koordineres af Kommissionen, og Europass-portalens udvikles, hostes og forvaltes af Cedefop på vegne af Kommissionen (<http://europass.cedefop.europa.eu.int>).

3. DEN EKSTERNE EVALUERING

3.1. Evalueringsbetingelser

I overensstemmelse med Kommissionens rammekontrakt⁴ gennemførte Ecotech Research and Consulting Ltd evalueringen. Evalueringen dækker perioden fra januar 2005 til august/september 2007, altså to et halvt år med Europass-portalens og to års gennemførelse i medlemsstaterne.

3.2. Metode

Evalueringsmetoden omfattede analyse af dokumentation (aktivitetsrapporter, statistiske oplysninger om Europass-portalens brugere, mødereferater, noter), en undersøgelse blandt Europass-portalens brugere (1 442 svarpersoner fra 30 lande, jf. punkt 2.3.2.1 nedenfor), målrettede undersøgelser (med 93 besvarelser) blandt de ansatte i de nationale Europass-centre, repræsentanter for de nationale myndigheder, arbejdsmarkedets parter, interesserede parter og Bologna-eksperter samt i alt 47 grundige samtaler i en stikprøve foretaget i fem lande. Der blev indhentet oplysninger fra Kommissionen, Cedefop og Europarådet (som er medejer af Europass-sprogpasset og Europass-tillægget til eksamensbeviser).

3.3. Evalueringens resultater

Generelt hedder det i evalueringen, at Europass-initiativet er relevant og yder en effektiv tjeneste for borgere, der søger muligheder for livslang læring eller nye muligheder på arbejdsmarkedet. Gennemførelsesværktøjerne er omkostningseffektive, og brugerne værdsætter dem højt. Initiativets potentiale kunne dog udnyttes bedre, og evalueringen indeholder en række anbefalinger hertil.

3.3.1. Relevans, sammenhæng og konsistens

Borgerne har behov for et instrument, der gør det lettere for dem at gøre rede for deres kvalifikationer og kompetencer i hele Europa og dermed fremme deres mobilitet. Både brugere og interesserede parter mener, at Europass-rammen bidrager til, at borgerne bedre kan formidle oplysninger om deres færdigheder og kompetencer, dels til at arbejdsgivere og personale i uddannelsessektoren bedre kan vurdere ansøgninger om livslang læring og beskæftigelse. Det vurderes på nuværende tidspunkt, at Europass er særdeles relevant for uddannelsesmæssig og international mobilitet, men relevansen for den beskæftigelsesmæssige mobilitet kunne dog øges, f.eks. ved hjælp af bedre versioner af værktøjerne.

⁴ Efter en offentlig udbudsprocedure blev der indgået en rammekontrakt med Ecotec Research and Consulting Ltd om evalueringen af de aktiviteter, der hører under Generaldirektoratet for Uddannelse og Kultur.

Europass er et supplement til uddannelses- og kvalifikationsstrategier baseret på læringsresultater, navnlig den europæiske referenceramme for kvalifikationer (EQF), og et supplement til værktøjer, der tager sigte på gennemslagskraft for særlige målgrupper, såsom ungdomspasset, der blev udviklet i forbindelse med programmet Aktive Unge⁵. Risikoen for, at Europass overlapper disse initiativer, er minimal og kan let kontrolleres gennem koordineret ledelse. Europass supplerer desuden de løbende uddannelses- og erhvervsuddannelsesprogrammer, selv om der stadig er plads til forbedringer.

3.3.2. Gennemslagskraft

De vigtigste værktøjer til gennemførelse af Europass er de nationale Europass-centre og Europass-portalen på internettet. De nationale Europass-centre har været operationelle i samtlige lande siden medio 2005 (januar 2007 for Bulgarien og Rumænien). De har en stærk netværksdimension, og deres arbejde vurderes som tilfredsstillende. De nationale Europass-centre samarbejder i forskelligt omfang med andre organer, navnlig Euroguidancecentre. De nationale Europass-centres aktivitetsrapporter, som er en af de vigtigste kilder til information om gennemførelsen af Europass, er generelt ganske detaljerede, men kunne forbedres ved brug af mere specifikke indikatorer.

Europass-portalen – som Cedefop har udformet og udviklet og nu forvalter - har haft stor succes at dømme efter antallet af besøgende, brugen og brugernes tilfredshed. Alle portalens dele er tilgængelige på 26 sprog, og i september 2007 var portalen blevet besøgt over 8 mio. gange med et dagligt gennemsnit, der steg fra 4 000 til 12 000. Mange brugere nøjedes ikke med at besøge webstedet, men oprettede deres cv og sprogpas på internettet (over 2 millioner) og downloadede modeller, eksempler eller retningslinjer (6,5 millioner). Mere end 90 % af de 1442 svarpersoner i undersøgelse mente, at Europass-portalen er meget klar (41 %) eller tilstrækkeligt klar. Næsten halvdelen af svarpersonerne var i beskæftigelse, og 16 % var arbejdsløse, mens 25 % var studerende på videregående uddannelser. To tredjedele af brugerne var mellem 20 og 35 år, mens 25 % var ældre.

Europass-portalens har i høj grad bidraget til større bevidsthed om betydningen af gennemslagskraftsfremmende værktøjer som katalysator for mobilitet. En række særlige kommunikationsaktiviteter har også bidraget til dette, f.eks. de europæiske og nationale lanceringskonferencer i 2005 og de regelmæssige arrangementer, der organiseres af de nationale Europass-centre. En af de nationale Europass-centres vigtigste opgaver er at fremme Europass, men der skal sættes større fokus på at formidle oplysninger om Europass-rammen til studerende og arbejdsgivere. Undersøgelsesresultaterne viser, at den mest vellykkede måde at oplyse befolkningen om Europass på er internettet (43 %), uddannelsesinstitutioner (17 %) og mund til mund-metoden (15 %). Samtalerne viser, at cv'et, tillægget til eksamensbeviser og sprogpasset er de bedst kendte dokumenter.

Europass-initiativet har bidraget til en mere udbredt brug af dokumenter, der sikrer større gennemslagskraft og dermed fremmer mobiliteten i Europa. Gennemslagskraften i forhold til tillægget til erhvervsuddannelsesbeviser og tillægget til eksamensbeviser synes dog mere begrænset (omend oplysningerne om den faktiske formidling af disse instrumenter endnu er utilstrækkelige).

⁵ Europa-Parlamentets og Rådets beslutning nr. 1719/2006/EF af 15. november 2006 om oprettelse af programmet Aktive Unge for perioden 2007-2013, EUT L 327 24.11.2006, s. 30.

Mere end 2 millioner Europass-cv'er blev oprettet på internettet mellem februar 2005 og september 2007 med en tydeligt stigende tendens. Brugerundersøgelsen bekræftede, at Europass-cv'et er relevant, da over 90 % af brugerne betegnede cv'et som meget nyttigt (68 %) eller nyttigt. Næsten lige så mange brugere mente, at onlineværktøjerne og vejledningerne var særdeles nyttige. Cv-værktøjet skal afgjort udvikles yderligere, både hvad angår modellen og vejledningerne. Dette skal ske i samarbejde med arbejdsgivere og vejledningseksperter. Europass-sprogpasset blev også værdsat af næsten to tredjedele af svarpersonerne, selv om det på grund af dets særlige karakter er mindre udbredt end cv'et (ca. 70 000 mod 2 millioner).

Sammenholdt med forgængeren (dokumentet "Europass-uddannelsen 2000-2004")⁶ har Europass-mobilitetsbeviset fået større udbredelse (38 000 borgere fik et Europass-mobilitetsbevis i 2006 sammenholdt med et årligt gennemsnit på 25 000 modtagere af Europass-uddannelse. Dette antal ligger dog langt under antallet af mobile studerende, som man i højere grad kunne nå ud til ved at tilknytte flere udstedende organer til de nationale Europass-centre.

De nationale Europass-centre har hidtil ikke prioriteret Europass-tillægget til eksamensbeviser og Europass-tillægget til erhvervsuddannelsesbeviser. Navnlig tillægget til eksamensbeviser bør i højere grad integreres i Europass-rammen, og udviklingerne af modellen bør tage hensyn til strategien på grundlag af læringsresultater.

På grundlag af undersøgelsen mente 40 % af de brugere, der havde søgt at skifte arbejde eller flytte, at Europass var en stor hjælp. Dette viser, at Europass i praksis støtter mobiliteten. Undersøgelsen viste dog, at Europass havde været til større hjælp for personer i beskæftigelse og studerende (46 %) end for arbejdsløse (36 %). Det skal bemærkes, at brugerne af Europass generelt var højtuddannede: over 60 % af dem havde afsluttet en videregående uddannelse. Der er derfor brug for målrettede forbedringer. De interesserede parter var enige om, at Europass har stor gennemslagskraft, men foreslog dog, at virkningen kunne forbedres ved et bedre samarbejde med arbejdsgivere og rekrutteringsbureauer. Et intensivt samarbejde med arbejdsformidlinger og vejledningskontorer kunne øge gennemslagskraften blandt arbejdsløse og lavtuddannede.

Oplysninger viser, at Europass-portalen også anvendes og værdsættes af personer, der ikke aktivt påtænker mobilitet, hvilket viser, at initiativet har et større potentiale som portal til generelle oplysninger og vejledning.

3.3.3. *Effektivitet*

Europass er et initiativ med få omkostninger, der yder effektive, konkrete tjenester. De samlede omkostninger (fra medlemsstaternes, Kommissionens og Cedefops budgetter) for evalueringperioden var på ca. 11,5 mio. EUR, og der blev udstedt langt over 2 millioner dokumenter (cv'er, sprogpas og mobilitetsbeviser, som der foreligger pålidelige data for). Derfor konkluderes det i evalueringen, at gennemførelsen af Europass med en omkostning på ca. 5 EUR pr. dokument og stor tilfredshed blandt brugerne giver valuta for pengene.

⁶ Rådets beslutning 1999/51/EF af 21. december 1998 om fremme af ophold i andre europæiske lande som led i vekseluddannelse, herunder lærlinguddannelse, EFT L 17 af 22.1.1999, s. 45.

4. SAMMENDRAG AF DEN EKSTERNE EVALUERINGS VIGTIGSTE ANBEFALINGER

Evalueringens vigtigste anbefalinger om forbedring af relevansen og gennemslagskraften af Europass kan sammenfattes som følger:

- Europass er allerede særdeles relevant for de studerendes mobilitet, og der bør nu sættes yderligere på beskæftigelsesmæssig mobilitet, især hvad angår international jobmobilitet (anbefaling 1 og 21).
- Europass-cv'et er højt værdsat og bør videreudvikles (forbedring af modellen, kortere udgave) i samråd med arbejdsgivere, rekrutteringsbureauer og vejledningskontorer (anbefaling 7, 8, 9).
- Indsatsen til fremme af Europass i medlemsstaterne bør intensiveres gennem samarbejde med vejledningskontorer og erhvervslivet (anbefaling 10).
- På portalen bør der indsættes flere eksempler og retningslinjer vedrørende brugen af samtlige Europass-dokumenter (anbefaling 11).
- Europass-tillægget til eksamensbeviser bør udvikles, således at der tages bedre hensyn til læringsresultater (anbefaling 13).
- Europass bør i højere grad supplere uddannelses- og erhvervsuddannelsesprogrammerne (anbefaling 5).
- Der bør sikres samarbejde med andre initiativer, der tager sigte på gennemslagskraft (anbefaling 6).

5. KOMMISSIONENS KONKLUSIONER OM OPFØLGNINGSFORANSTALTNINGER

Kommissionen hilser den første eksterne evaluering af Europass velkommen. Evalueringens resultater antyder, at gennemførelsen i de første år gennemgående var vellykket, omkostningseffektiv og fokuserede på de rigtige prioriteringer. Anbefalingerne indeholder vigtige antydninger af, hvordan man i fremtiden kan bygge videre på de positive elementer i initiativet og udbedre på manglerne.

5.1. Stærke og svage punkter

For at fremme mobiliteten bidrager Europass til at gøre det lettere for borgerne at gøre rede for deres kompetencer og færdigheder. Europass var således det første europæiske initiativ, der skiftede til en evaluering baseret på **læringsresultater** i stedet for læringsinput såsom uddannelsesvarighed og startniveau.

Strategien på grundlag af læringsresultater er nu en hjørnesteen i den nyligt vedtagne **europæiske referenceramme for kvalifikationer for livslang læring (EQF)**. Læringsresultaterne er blevet indarbejdet i **det europæiske meritoverførsels- og meritakkumuleringssystem (ECTS)** og vil blive en vigtig del af det kommende **europæiske**

meritoverførselssystem for erhvervsuddannelse (ECVET)⁷. Disse initiativer er ikke isolerede: sammen med Europass er de supplerende elementer i en koordineret EU-strategi, der bidrager til Lissabon-målene ved at gøre det lettere for borgerne at vurdere deres læring og bevæge sig frit rundt på det europæiske område for livslang læring og det europæiske arbejdsmarked. Disse initiativer, der er baseret på læringsresultater, danner endvidere grundlag for og understøtter moderniseringen af medlemsstaternes uddannelses- og kvalifikationssystemer. Som det antydes i evalueringen, fungerer Europass bedst i tilfælde, hvor det er rettet mod læringsresultater, mens manglerne hovedsagelig vedrører de elementer, hvor denne dimension ikke er så tydelig.

Skiftet til læringsresultater er særdeles afgørende for identifikation og **validering af ikke-formel og uformel læring**, som finder sted uden for de formelle uddannelsesinstitutioner og uddannelsessystemer. Visse forbedringer af Europass kan i højere grad bidrage til at gøre borgerne mere opmærksomme på disse (ofte skjulte) læringsresultater, som er opnået i ikke-formelle og uformelle rammer, f.eks. gennem ungdomsaktiviteter eller volontørarbejde.

Succesen bag **Europass-portal** og **cv-værktøjet** er baseret på en række forskellige faktorer: Kvaliteten af webstedet, som er udviklet af Cedefop, de nationale Europass-centres pr-indsats og det forhold, at instrumenterne er meget relevante for borgernes behov. Der skal bygges videre på denne succes med større lydhørhed over for brugernes stigende behov og arbejdsgivernes behov. Undersøgelsen viser, at cv-værktøjet påskønnes ikke blot som en støtte til mobilitet, men også som et værktøj til at skærpe bevidstheden om egne færdigheder ud fra et ønske om personlig udvikling. Hvis cv-værktøjet i højere grad skal opfylde alle brugeres behov, skal det udvikles hen imod et mere omfattende instrument, som støttes af nye værktøjer til selvevaluering af læringsresultater, hvilket ville opfylde alle potentielle brugeres behov, herunder lavtuddannede, arbejdsløse, volontører og unge generelt.

Europass-mobilitetsbeviset potentiale er endnu ikke fuldt udnyttet som et værktøj til at øge kvaliteten og gøre mobilitet mere udbredt. Udbredelsen fra 2005 til 2006 antyder, at de nationale Europass-centres indsats betaler sig, men på nuværende tidspunkt har mange støttemodtagere under nationale eller europæiske mobilitetsaktioner – for eksempel som led i programmet for livslang læring – ikke modtaget et bevis for deres mobilitetsophold.

Selv om **Europass-tillægget til eksamensbeviser** og **Europass-tillægget til erhvervsuddannelsesbeviser** indgår i Europass-rammen, udarbejdes og udstedes de af andre nationale institutioner end de nationale Europass-centre. I de første år af gennemførelsen har det beskedne Europass-budget været koncentreret om de elementer, der direkte forvaltes af de nationale Europass-centre eller elementer, som forvaltes på europæisk niveau. Der bør dog yderligere sættes på at indarbejde Europass-tillægget til eksamensbeviser og Europass-tillægget til erhvervsuddannelsesbeviser i Europass-rammen, hvilket forudsætter stærk koordination på europæisk niveau og en aktiv pr-indsats for at fremme disse beviser som Europass-værktøjer i medlemsstaterne. Videreudviklingen af de to værktøjer bør også undersøges i tråd med europæiske og nationale politiske målsætninger. Eksempelvis anvendes tilgangen med læringsresultater kun delvist i tillægget til eksamensbeviser, som ikke er et særskilt dokument, og i tillægget til erhvervsuddannelsesbeviser, som stadig i høj grad er baseret på formelle uddannelsesinput. En bedre gengivelse af individuelle læringsresultater i begge tilfælde ville give borgerne mere anvendelige dokumenter.

⁷ Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets henstilling om etablering af det europæiske meritoverførselssystem for erhvervsuddannelse (ECVET) [KOM(2008) 180 endelig].

5.2. Opfølgingsforanstaltninger

I samråd med udvalget for programmet for livslang læring, det europæiske netværk af nationale Europass-centre, Det Rådgivende Udvalg for Erhvervsuddannelse og High Level Forum on Mobility og under hensyntagen til de disponible ressourcer har Kommissionen til hensigt:

- At styrke samarbejdet med vejlednings-, beskæftigelses- og ungdomstjenester for at gøre Europass mere brugbart og udbrede kendskabet hertil blandt **lavtuddannede og arbejdsløse**, som på nuværende tidspunkt ikke er tilstrækkeligt repræsenteret blandt brugerne af Europass-portalen og Europass-cv'et (jf. afsnittet neden for om cv'et).
- At udvikle - med støtte fra Cedefop - en fuldgyldig **Europass-cv- og selvevaluerings-tjeneste** med:
 - Et mere fleksibelt **Europass-cv** med muligheder for forskellige målgrupper såsom unge uden erfaring, lavtuddannede, fagfolk midtvejs i karriereforløbet eller forskere, hvor der også trækkes på de eksisterende ressourcer på dette felt. Der bør også udvikles en kortere og enklere udgave af cv'et. Der vil desuden blive arbejdet med kompatibilitet med de nationale arbejdsformidlingers og rekrutteringskontorers cv-databaser som opfølgning af den planlagte kompatibilitet mellem cv-tjenesten i Eures-nettet (det europæiske beskæftigelsesnetværk), som er den europæiske portal for jobmobilitet.
 - Selvevalueringsværktøjer, der giver borgerne større mulighed for at identificere og gøre rede for deres læringsresultater i form af viden, færdigheder og kompetencer. Dette indebærer en yderligere udvikling af det eksisterende **Europass-sprogpas** i samarbejde med Europarådet og en udvikling af selvevalueringsværktøjer med fokus på personlige færdigheder, som er opnået gennem **ikke-formel og uformel læring**, og på **ikt-færdigheder**.
 - Udvikling af tilpassede vejledninger, retningslinjer og eksempler i samarbejde med de nationale Europass-centre, Euroguidance-nettet, beskæftigelses- og ungdomstjenester og arbejdsmarkedsparterne.
- At udbrede brugen af **Europass-mobilitetsbeviset** inden udgangen af 2010 inden for rammerne af programmet for livslang læring, således at det automatisk udstedes til alle borgere, der har gennemført de individuelle mobilitetsaktioner under Erasmus-, Comenius-, Grundtvig- og Leonardo da Vinci-programmerne, sådan som det er tilfældet med ungdomspasset i forbindelse med programmet Aktive Unge, og fremme anvendelsen heraf som led i Marie Curie-programmet. Dette vil foregå i samråd med og forudsætte støtte fra de nationale kontorer for programmet og de nationale Europass-centre.
- Sammen med de nationale Europass-centre og i samarbejde med vejlednings-, beskæftigelses- og ungdomstjenesterne at fremme brugen af **Europass-mobilitetsbeviset** yderligere i mobilitetsaktioner, som etableres på nationalt eller regionalt niveau, herunder også som en standarddel af udvekslinger inden for videregående uddannelser og i relation til lærlinges mobilitet samt inden for ungdoms- og volontøraktiviteter.
- At tilskynde til koordineret forvaltning, fremme og integration i Europass-rammen af **Europass-tillægget til eksamensbeviser** i samarbejde med de relevante aktører på europæisk plan (Europarådet, Unesco-Cepes, sekretariatet for Bologna-processen, ENIC-

NARIC-netværkerne, universiteterne og studenterforeninger) og på nationalt plan (de nationale Europass-centre, de nationale kontorer for programmerne, videregående uddannelsesinstitutioner, Bolognaeksperter, ENIC-NARIC-centre, sammenslutninger af interesserede parter). Videreudviklingen af Europass-tillægget til eksamensbeviser vil blive undersøgt i samarbejde med de relevante aktører, således at der tages bedre hensyn til indehavernes læringsresultater.

- At tilskynde til koordineret forvaltning, fremme og udvikling af **Europass-tillægget til erhvervsuddannelsesbeviser** på europæisk og nationalt plan i samarbejde med Cedefop, arbejdsmarkedsparterne og andre relevante interesserede parter. Dermed vil der blive taget hensyn til relevante udviklinger inden for Københavnprocessen, f.eks. vedrørende jobprofiler, det europæiske meritoverførselssystem for erhvervsuddannelse (ECVET), og til drejningen mod læringsresultater.
- At sikre, at modeller til alle relevante Europass-dokumenter inden udgangen af 2012 omfatter en henvisning til den europæiske referenceramme for kvalifikationer for livslang læring.